

KIIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Rekordné šišky na festivale v Mlynkoch

X. Pilíška kavalkáda a šiškový festival v Mlynkoch

Slávnostnou omšou v miestom rímskokatolíckom kostole a fašiangovým sprievodom obcou otvorili 25. februára 2017 v obci Mlynky (Pilisszentkereszt) jubilejný X. ročník Pilíšskej kavalkády a

šiškového festivalu.

Tradičným usporiadateľom podujatia, ktoré sa konalo v Stredisku pilíšskych Slovákov, je Slovenská samospráva v Mlynkoch.

Súčasťou programu bol aj úspešný pokus o zápis do

Guinnessovej knihy rekordov v počte pripravených druhov šišiek. „Týchto desať rokov nám prinieslo - okrem toho, že sme veľa pracovali - veľa zážitkov, veľa zábavy, veľa krásnych chvíľ. Pripravili sme zhruba 60.000 - 70.000 šišiek počas týchto rokov. Na javisku sme videli približne sto rôznych skupín a spevákov. Navštívilo nás strašne veľa ľudí. Spoznali nás v celej krajine, a môžeme povedať, že tento šiškový festival sa stal už aj medzinárodným festivalom. Ja si myslím, že nám priniesol hlavne dobrú zábavu a pocit spolupatričnosti,” zhodnotila

uplynulú dekádu pre TASR predsedníčka Slovenskej samosprávy v Mlynkoch a hlavná organizátorka festivalu Marta Demjénová. Ako dodala, do medzinárodne uznávanej zbierky

svetových rekordov sa Mlynčania 25. februára 2017 zapísali 132 druhmi šišiek, medzi ktorými boli sladké, ale aj slané. Doterajší rekord s 59 druhmi šišiek na jednom mieste dosiahli v roku 2012 v meste Veľká Kaniža (Nagykanizsa) na juhozápade

Maďarska. Podľa jej slov ide o rôzne náplne, formy či polevy, ktorými sa tieto tradičné fašiangové múčniky od seba líšia. Do Mlynkov na festival zavíta každoročne zhruba 3000 ľudí, a to nielen miestnych, ale z celého Maďarska i zo zahraničia vrátane Slovenska. Hostom desiateho festivalu bola o. i. slovenská skupina ľudového tanca z obce Josipovac na severovýchode Chorvátska.

Fotók, szöveg: Imrich Fuhl

Rekord számú fánk a Pilisszentkereszti Fánkfesztiválon

X. Pilisi kavalkád és Fánkfesztivál Pilisszentkereszten

A helyi római katolikus templomban ünnepélyes szentmisével, majd, farsangi felvonulással a községen keresztül nyitották meg 2017 febr. 25-én a X. jubileumi Pilisszentkereszti Pilisi kavalkád és Fánk

Fesztivált. A rendezvény hagyományos szervezője a Szlovák Kissebségi Önkormányzat, a helyszín a Pilisi Szlovákok központi épülete. A műsor része volt a sikeres kísérlet a Guinness könyvbe való bejegyzésre, az elkészített fánkok fajta számában. „Ez a

tíz év sok mindent adott nekünk - azon kívül, hogy sokat dolgoztunk - sok tapasztalatot, élményt, szórakozást, és sok csodás pillanatot. Kb.60 - 70 ezer fánkot készítettünk e tíz év alatt. A színpadon közel 100 különböző csoportot és énekest láthattunk. Nagyon sokan látogatták meg a fesztiválunkat. Az egész országban ismertek lettünk, és elmondhatjuk, hogy a fánkfesztiválunk nemzetközivé vált. Úgy gondolom, hogy sok jó szórakozással gazdagított minket, erősítette az egymás közötti kapcsolatokat /spolupatričnosť/”,

így értékelte az elmúlt tíz évet a Szlovák Kissebségi Önkormányzat elnöknője és a fesztivál főrendezője, Demjén Márti. Hozzáfűzte, hogy a nemzetközileg elismert világrekordok

gyűjteményébe a pilisszentkereszti február 25 - én 132 fajta fánkkal iratkoztak be, amelyek édesek és sósak voltak. Az eddigi rekord 59 fajta volt egy helyen, 2012 - ben Nagykanizsán, délnyugat Magyarországon.

Az ő szavai szerint a hagyományos fánkoktól ezek a

fánkok a töltelékkel, formájával és öntettel különböznek.

Pilisszentkeresztre a fesztiválra kb. 3000 fő látogat el évente, nem csak falubeliek, de egész Magyarországról, sőt külföldről, Szlovákiát is beleértve. A tizedik fesztivál vendége volt többek között az észak Horvát néptánc csoport JOSIPOVAC községből.

Magyarra fordította: Marika Vavreczká

Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testületének ülése

Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2017. február 20-án 18.00 órai kezdettel ülést tartott.

Jelen lévő képviselők: Tóth Attila polgármester, Kiss Mónika alpolgármester, dr. Illés György alpolgármester, Vanyák Imre alpolgármester, Hocsák János és Petkó Gábor képviselők.

Távol lévő képviselő : Rudolf János

Hivatalból jelen voltak az ülésen: dr. Gerendás Gábor jegyző, Bartha Enikő irodavezető

Tóth Attila polgármester köszöntötte a jelenlévőket, majd a napirenddel kapcsolatban Hicsák János képviselő az 1. napirendi ponttal

(Előterjesztés Pilisszentlászlói Vadvirág Óvoda óvodavezetői pályázat kiírásáról) kapcsolatban nem csak a pályázat kiírásáról, de annak okáról is tájékoztatást kért. A napirendet viszont egyhangúlag elfogadták.

Dr. Dombai Henrietta lakos előadta, hogy nem konkrétan az óvodavezetői pályázat miatt vannak itt. Hicsák János képviselő kérdésére, hogy miért nincs meghívva az óvodavezető, indokoltan tartja a választ.

Tóth Attila polgármester elmondta, hogy Ferencsák Annamária lemondásának véleménye szerint két oka van, az egyik az étkezés, a másik a fűtés problematikája, a többi okot nem tudja.

Vanyák Imre alpolgármester, szerint megoldást is kellene előíranyozni a fűtésre és az étkezésre.

Vanyák Attila lakos, a fűtéssel kapcsolatban elmondta, hogy eltelt egy tél és senki semmit nem csinált. Volt olyan nap, hogy 10 fok volt a csoportszobában.

Dr. Illés György alpolgármester a fűtéssel kapcsolatban kifejtette, hogy igazságügyi szakértőtől kérjenek árajánlatot, aki teljes egészében vizsgálja át a fűtési rendszert.

Hicsák János képviselő azt mondta, nem igaz, hogy a testület döntött arról, hogy az óvodában az étkezés menjen tovább és majd szeptembertől lesz változás.

Tóth Attila elmondta, hogy ezelőtt tizenöt évvel sem volt szerződés, szerinte, ez nem annak a függvénye, hogy hány csoportszoba van. Ez egy kialakult rossz helyzet, hogy a két csoportszoba között van az étkező. Ez viszont nem ennek a döntésnek a következménye.

Dr. Dombai Henrietta lakos szerint arra várnak, hogy megszűnjön a szlovák csoport és akkor megszűnik a probléma?

Tóth Attila polgármester: Nem ezt mondta. Nem az a kérdés, hogy hány csoportszoba van, hanem az, hogy az iskolásoknak nem lenne szabad ott ebédelni.

Rudolf János (aki közben megérkezett) elmondta, hogy a faluban lakó szülőktől értesült az

intézményvezető felmondásáról.

Dombai József lakos: Miért nem kapott az intézményvezető meghívót a testületi ülésre?

Tóth Attila polgármester: Mert nem ez a tárgy.

Ferencsák Annamária intézményvezető:

Zárt ülésen szeretném elmondani a testületnek a lemondás okait.

A tanácskozás 19,10 órától 19,55 óráig zárt ülés keretén belül folytatódott, amelyről külön jegyzőkönyv készült, amely nem publikus.

Dombai József lakos kifejtette, hogy a szavazásnak nyílt ülés keretén belül kellett volna történnie.

Dr. Gerendás Gábor jegyző elmondta, hogy megvizsgálják a kérdést és írásban adnak tájékoztatást.

Dr. Dombai Henrietta lakos: Ő is kéri írásban a választ.

Dombai József lakos, elmondta, hogy ha a testületi ülésen egy kényes kérdés elhangzik, akkor arra az a válasz, hogy majd írásban válaszolnak.

2. Előterjesztés Pilisszentlászló külterületi 013/69 hrsz-ú ingatlan értékesítéséről.

Tóth Attila röviden ismertette azelőterjesztést. Pályázattal történne az ingatlan értékesítése.

Rudolf János képviselő megkérdezte, hogy a 25 ezer forintot az értékecslésért ki fizette ki?

Tóth Attila polgármester: Az értékecslést az önkormányzat fizette ki, ez viszont kötelező az előterjesztéshez.

Rudolf János, képviselő szerint akkor az önkormányzatnak 55 ezer forint bevétele lenne, kérése, hogy miért jó ez az önkormányzatnak? Ez egy vízbázis védőterületéhez tartozik, ahol a kérelmező istállót akar létesíteni.

Tóth Attila polgármester: Érkezett egy ilyen igény.

Hicsák János képviselő: Nem javasolta elfogadni, mert eljárás alá vont terület és építkezés folyik rajta.

Tóth Attila polgármester, akkor ez egy másik probléma, birtokvédelmet kell kérni.

Hicsák János képviselő nem javasolja elfogadni az önkormányzatnak, örüljenek, hogy nem büntetik

meg őket.

Tóth Attila polgármester: Nincs miért megbüntetni az önkormányzatot.

Rudolf János képviselő: A faluban köztudott, hogy dr. Illés György a pályázó jogi képviselője, de kérdése, hogy 55 000 Ft-ért érdemes az önkormányzatnak belemennie egy zavaros jogi helyzetbe?

Tóth Attila polgármester: Ismét elmondta, hogy pályázat kiírásáról van szó, érkezett az ingatlanra egy vételi szándék, de egyáltalán nem is biztos, hogy fog pályázni rá de lehet, hogy 18-an fognak pályázni, majd visszakerül a testület elé a pályázatról a döntés.

Az ingatlan forgalmi értéke 45 000 forint.

A Képviselő-testület 4 igen, 2 nem és 1 tartózkodás szavazattal úgy döntött, hogy az ingatlant 70 000 Ft kikiáltási áron értékesíteni kívánja.

Az egyebek 3. napirendi pontban Tóth Attila polgármester tájékoztatta a képviselőket hogy a

közös hivatalról szóló megállapodás módosításra került Elmondta továbbá, hogy a VSZN Zrt. akár saját költségén szeretné visszahelyezni a szelektív hulladékgyűjtő szigetet, mert az üveggyűjtő konténerbe jelenleg minden van, csak üveg nincs. A sziget helyét meg kellene találni. Az üveggyűjtő konténert viszont nem vihetik el. Kérte, hogy mondják el, milyen irányba induljanak.

Petkó Gábor képviselő, előadta, hogy tud olyan lakosokról, akiknek nincs szerződése, és ide a konténerbe hordják a szemetet.

Tóth Attila polgármester. Elmondta, hogy fenntartaná a jelenlegi állapotot, és maradjon az üveggyűjtő konténer és a házhoz menő szelektív hulladék.

A községet érintő jelentősebb hozzászólás továbbiakban nem történt, így **Tóth Attila** polgármester a képviselő-testület ülését 20.30 órakor bezárta

A fenti leírás tallózás a 12 oldalas jegyzőkönyvből

Értéktár bizottság

A nemrég alakult értéktár bizottság 2017. március 8-án 9.00 kor, ülést tartott.

A Pintér Mónika által vezetett bizottsági tagokból jelen voltak: Rayman Tamás, Kertész József, Franyó Rudolf. Dr. Illés György külföldi tartózkodása miatt igazoltan volt távol.

Az ülés 1. napirendi pontja, a főtéren lévő buszváróterem környezetéhez méltó felújításának megbeszélése, egyeztetése volt.

Az Értéktár Bizottság felújítás mikéntjével egyetértet a javaslattal. A Pilisszentlászló **magyar rovásírással** való tábla elhelyezését, Franyó Rudolf, a falunk már nem élő alapítóinak a nevében is a leghatározottabb hangnemben elutasította. Ehhez Kertész József és Rajymann Tamás is csatlakozott.

Az ülés 2. napirendi pontja, a fa posztamensek, magyar szóval faoszlopokon álló fatáblák elhelyezése magyar felirattal.

Franyó Rudolf, ennél a napirendi pontnál az egy nyelvű felirat ellen nevezte ki nem tetszését.

Pintér Mónika elnök asszony: kegyes

hozzájárulását adta ahhoz, hogy: „jól van akkor a széles tábla aljára, teszünk még egy lécezt és arra szlovákul is kiírjuk”)

Franyó Rudolf ezt még határozottabban „az alapítók nemzetségét miért kell ledegradálni” hozzáfűzéssel elutasította. Ilyent a mai politikai vezetésünk nem kíván. Sőt, inkább nagyon sokszor a nemzetiségek kapnak kedvezményeket nemzetiségi hitük minél további megtartásához.

Kertész József, és Rayman Tamás, cizelláltabban, de szintén a kétnyelvűséget támogatták. A kétnyelvű táblák elhelyezését csak az ősi elődeink által kiépített néhány utcára Dedina, Ulicka, Kostolná cesta, Obora, Kúta, Hradská cesta, vonatkozna. Tehát mindössze hat utcáról van szó. A számos többi utca legyen csak magyar feliratos.

Az ülés érdekessége, hogy Petkó Mónikának köszönhetően az üléstről szóló jegyzőkönyv is rögtön elkészült, amit hazatérve a számítógép monitorján megnézhattunk.

Könyvajánló

Franyó Rudolf: Régi szlovák konyha

Nekünk, pilisszentlászlói lakosoknak nem minden gyomrát kedvelő ember evett már, például újdonság, hogy falunk szülötte, Franyó Rudolf új a különböző brindzás és káposztás haluskák, könyvet jelentetett meg, immáron a 38. könyvét.

A most megjelent, tetszetős kivitelű kötete azonban szakított az eddigi írások tematikájával, most nem a Pilisben élő emberek sorsával, néprajzával, humorával foglalkozik, nem is a történelem nagy kérdéseit boncolgatja, hanem a régi szlovák konyha rejtelseibe vezet be minket.

A kötet első részében a régi falusi étkezési szokásokkal (móressel) ismerkedhetünk meg, és betekintést nyerhetünk a szlovák konyhára jellemző ételkészítési módokba. A könyv nagyobb részét a

„népi ételek receptára” teszi ki, ahol kategóriánkénti csoportosításban, mintegy 300 különböző recepttel ismerkedhetünk meg.

A receptek között megtalálhatók azoknak az ismert szlovák ételeknek a leírásai, amiket

krumpli-babák, kapusznnyikok és pampuskák, de számos olyan recept is van itt, amiket valószínű, hogy nem kóstolt még az átlagember, például a lencseleves káposztával, vagy a kuch. Hogy mi az a kuch? Ehhez el kell olvasni a könyvet! De a receptek között megtalálható a szerző kipróbált és bevált, „titkos” kolbászreceptje is, és ez után a kolbász után jól esik egy pohárka mézbor, aminek a receptje szintén olvasható a könyvben.

És ha a kedves olvasó úgy ítéli meg, hogy nagy a hasonlóság a magyar és a szlovák konyha között, az nem véletlen, hiszen évszázadok óta közös a történelmünk és a ételeink is hatottak egymásra.

Jó olvasást, jó főzőcskézést!

Böjt – e?

Böjte Csabával egyszer találkoztam. A Csíksomsolyói búcsún. Egész nap folyamatosan dedikálta a könyveit. Közben ontotta a poénokat. „Egyszer egy hölgy azt kérte tőlem, hogy azt írjam a könyvbe, hogy Mucikának szeretettel”. Sugárzott belőle a szeretet és felé is ugyanúgy. A búcsún többszáz ezer magyar volt két hegy között, teljes egységben, pünkösdkor. Most viszont még csak farsang van, de a nagyböjt közeledik. Történelmi tény, hogy ilyenkor negyven napig csak halat szabadott enni, de pont ilyenkor nem harapnak a halak, csak a nagyböjt után. Minden pecás tudja,

hogy csak húsvét után kezd kapás lenni. Régen a főpapok hal hiányában haleyő állatokat ettek, sirályt, gémet, vidrát. Jó hír, hogy minden „gezemicét” korlátlanul fogyaszthatunk, de a gyümölcsök kalóriája már ezek duplája. A sovány húsa háromszorosa, a kenyéré ötszöröse, a cukoré tízszerese, a zsiradéké húszszorosa. Szóval húszszor annyi zöldséget ehetünk büntetlenül, mint zsiradékot. A legfinomabb ételek a legveszélyesebbek és a legvacakabbak, legegészségtelegebbek. Fordítva jobb lenne.

Losonci Miklós

A tétova konténer

Amelyre már hetek, de inkább hónapok óta nem pakolnak, mert megtelt, de el sem viszik! Néhány lakosunk ezért is a polgármestert szidja, pedig egyszerűbb lenne megkérni a bontott anyagok gazdáját, hogy vitesse már el, hiszen **”minálunk”**

ez így szokás. Nem érdemes tovább ott tartani, hiszen többet már úgysem lehet rápakolni. Mi azt is megértjük, ha valaki építési anyagok rakodása miatt a rakodás idejéig elállja az utat. Ilyenkor dumaszó nélkül megértően visszatolatunk. Azt is megértjük, ha valaki építőanyagot az út szélén tudja csak tárolni, de ezt csak abban az esetben, ha látjuk, hogy igyekszik azt minél előbb elhasználni, vagy az udvarába behordani. Utcáink többsége, akár a Petőfi utca, annyira szűk, hogy két teherkocsinak az ilyen útszűkítés nélkül is gondot okoz a találkozás. Az alanti szűkületen is csak az ügyesebbek, vagy inkább a bátrabbak tudnak átmenni. A járókelőknek és gépkocsivezetőknek talán nem az önkormányzatra, de leginkább annak első emberére kellene megjegyzéseket tenni, hanem a község házára kellene csak befáradni.

Név és cím a szerkesztőségben

Zavaros

Minden horgász tudja, hogy tiszta vízben lehetetlen zsákmányolni, mert látszik a horog, a damil, az ólom, és az úszó. A zavarosban mindez nem látható. Egy olimpia a legzavarosabb helyzet. A hazánkhoz hasonló méretű Görögország rendezhetett az ezredforduló után is egyet. Lehet, hogy pár görög tőkés meggazdagodott, de az ország örökre tönkre ment. Nálunk is ugyanez lenne a helyzet. Sokan megsokszoroznák a vagyonukat, de az ország soha többet nem állna talpra. Nagymarosról is tudta a nép, hogy értelmetlen, de diplomás mérnökök légiói bizonygatták az ellenkezőjét, egyéni hasznuk

érdekében. A nagykorút teljes hosszát át kellett építeni a levegőtlen, együléses spanyol villamosok miatt. A 4-es metrónál minden ellophatót elloptak. Paks bővítése is megoldható műszakilag, de azt, hogy van –e uránunk, nem publikus. A világnak mennyi év az urán tartaléka? A tőkéseket csak a pillanatnyi profit érdekli, a későbbi károkkal szenvedjen az utókor. A földrésznyi Brazília is alig bírta ki az olimpiát. Ahogy nem tudtuk legyőzni a Szovjetuniót, úgy az olimpiát sem tudnánk túlélni gazdaságilag.

Losonci Miklós

Szükség

Jó lenne Európának végre rájönni, hogy a „honvédelmet” nem Ázsiában kellene gyakorolni, hanem itthon. A határtalan világ örültség, mint a legtöbb modern újítás. Az egész világnak nélkülözhetetlen szüksége van Európára. Fel kellene végre fognia földrészünknek, hogy nekünk is. Azok se jöjjenek, akik szétlőtték a hazájukat.

Építsék újra. Németország fegyelmezetten befogadja a leendő fegyelmezetlen gyilkosait. Hetven éve el akarták foglalni az egész világot, most meg be akarják fogadni. Mindkettő abnormális örültség volt.

Losonci Miklós

Hol vannak a jó cselekedetek?

Nemrég egy igen kellemes, a meglepetéstől arcomra mosolyt fakasztó cselekedetnek lehettem tanúja. A már időskorú keresztanyámat szatyrokkal megrakodva láttam a Waldorf üzemeltetésű iskolánknál. Kocsim az iskola környékén állt. Én éppen a postáról lefelé ballagva a kápolnánk sarkánál voltam, „segíteni, illetve haza kéne vinni legalább a csomagokat az ulicskába, (Dózsa György utca) ötlött fel bennem a gondolat, de ahogy kényelmesen a kocsimhoz ballagtam megelőztek. Ott termettek derék Wardolfosaink és

keresztanyám hirtelen meglepetésére fogták a szatyrait és hazakísérték. Tudom, erre többen azt mondanánk, hogy mi ebben a furcsa, vagy szenzáció? – Az, kérem szépen, hogy a mai rohanó világunkban, már egyre ritkábban láthatunk ilyen vagy ezekhez hasonló cselekedeteket ifjainktól. Mikor a látottakkal dicsekedve, azt a „Jánosikban” elmeséltem, néhányan mosolyogva megjegyezték, no ezek nem a mieink lehettek, mert azok közül sokan, manapság már nem is köszönnek....

Franyó Rudolf

Gondolatok Böjte Csaba testvértől

Azt látom nagyon szörnyűnek és fájdalmasnak, hogy a mai társadalom nem hisz a változás lehetőségében, úgy gondolkodik, hogy ha valaki terrorista, az

örökké terrorista marad, ha valaki szent ember, az örök életében szent lesz. Holott – szerencsére és

sajnos – egyik sem igaz. Arról már nem is beszélve, hogy nem Hófehérkéék és vasorrú bábák élnek ezen a földön – mindannyian fényből és sárból gyúrt lelkek vagyunk. Ahogyan mi magunk is irgalomra és nagylelkűsége vágyunk, nekünk is így kellene néznünk mások hibáit és gyarlóságait. Jómagam sok-sok emberrel kerülök kapcsolatba, bizalommal fordulok mindenkire, de mindig gyanúsak érzem, ha valaki keményen, alázat nélkül beszél másokról.

Lejegyezte: Franyó Rudolf

Polgárőrségünk részvétnyilvánítása

Szolgálatellátás során veszítette életét egy polgárőr.

A Budaörsi Rendőrkapitányság Budakeszi Rendőrőrsének járőrével látott el közös szolgálatot Juhász József, a Pátyi Polgárőr Egyesület tagja 2017. február 25-én, amikor a járőrautóval, szolgálati feladatuk ellátása közben 7 óra 20 perckor a 102-es út Tinnye és Perbál

közötti szakaszán közlekedési balesetben szenvedtek.

A 38 éves polgárőr a balesetben olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen életét veszítette.

A Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület mély részvétét fejezi ki a tragikus körülmények között elhunyt Juhász József hozzátartozóinak.

Naša Občianska stráž prejavila sústrast'

Pri plnení služobných povinností prišiel o život jeden člen občianskej stráže.

Juhász József pri plnení svojich služobných povinností pri hliadkovaní s policajtom z Policajného riaditeľstva v Budaorsí ako člen Občianskeho združenia v Páti tragicky zahynul 25.februára 2017. Ráno o 7.20 hod.na ceste 102 medzi obcami Tinne a Perbál došlo k dopravnej nehode .38 ročný člen Občianskej stráže bol vážne zranený a zraneniam na mieste nehody podľahol. Občianska stráž a Dobrovoľný požiarny zbor vyjadrujú touto cestou úprimnú sústrast' pozostalým Józsefa Juhásza.

Senváclav 25.2.2017

Szlovákra fordította: Marika Vavreczká

Évértékelő értekezlet a Szentendrei Rendőrkapitányságon

Kovács László r. ezredes, kapitányságvezető a 2017. február 24-én megtartott állománygyűlésen értékelte a Szentendrei Rendőrkapitányság 2016. évben végzett munkáját.

Az ünnepi rendezvényen meghívott vendégként volt jelen a Szentendrei Járási Ügyészség vezetője, valamint helyettes vezetője, a Szentendrei Járási Hivatal helyettes vezetője, Szentendre Város Hivatásos Tűzoltóságának parancsnoka, a Pilisszentkereszti Bv. Intézet parancsnoka, a Nemzeti Védelmi Szolgálat kapcsolattartója, valamint a Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes

Tűzoltó Egyesület elnöke és helyettese.

A Pest Megyei Rendőr-főkapitányságot elöljáróként dr. Németh Gyula r. ezredes megyei főkapitány-helyettes úr képviselte.

Az értekezleten Kovács László r. ezredes évértékelő beszédje előszójaként az előző évben meghatározott célokat és annak elérését ismertette. Ezt követően elmondta, hogy a kapitányság illetékességi területén az elkövetett bűncselekmények és ezen belül a közterületi jogsértések száma az elmúlt évhez - és visszatekintve a korábbi évekhez képest is - jelentősen csökkent. Kapitányságvezető úr továbbá bemutatta a város és illetékességi területének közlekedési helyzetét is, valamint elemezte a közbiztonsági helyzetet is.

Az ezredes úr hangsúlyozta, hogy az elért eredmények a kapitányságon dolgozó teljes, hivatásos és közalkalmazotti állomány munkájának köszönhető, ezért köszönetét fejezte ki az állománynak, akik nem csak a számok tükrében, hanem az állampolgárok visszajelzései alapján is

eredményes szakmai munkát végeztek az elmúlt évben.

A kapitányságvezető hangsúlyozta továbbá, hogy az elért eredményekhez, sikerekhez a társszervek áldozatos munkája is hozzájárult. Ezredes úr kitért arra is, hogy a Szentendrei Járási Ügyészséggel nagyon jó az együttműködés, melyet személyesen köszönt meg dr. Kiss Marianna vezető ügyész Asszonynak

Az évértékelő állománygyűlés előljárója dr. Németh Gyula r. ezredes a Szentendrei Rendőrkapitányság tavalyi évét szakmailag

eredményesnek értékelte, továbbá meghatározta a 2017. évre vonatkozó és végrehajtandó feladatokat. A főkapitány-helyettes köszönetét fejezte ki a kapitányság minden dolgozójának az elért eredményekhez hozzatett munkáját, elmondta, hogy a kapitányság célja a jövőben az elért szép eredmény megtartása legyen.

Főkapitány helyettes úr évértékelő beszédjének zárásaként megköszönte a társszervek segítségét.

Szentendre Rendőrkapitányság

Elbúcsúztunk Juhász József polgárőrtől

Több százan, köztük rendőr és polgárőr vezetők kísérték utolsó útjára március 7-én Juhász Józsefet, a szolgálatban elhunyt pátyi polgárőrt.

Az ország szinte minden pontjáról érkeztek polgárőrök a Pest megyei Páty településre, hogy leróhassák tiszteletüket a szolgálat közben elhunyt Juhász József polgárőr temetésén. A búcsúztatón dr. Túrós András, az Országos Polgárőr Szövetség elnöke, Markos György elnökhelyettes és dr. Bilisics Péter, a Pest Megyei Polgárőr Szövetség elnöke mellett megjelentek a Polgárőrség vezető tisztségviselői, az elnökség tagjai, megyei elnökök, illetve több száz polgárőr. A Rendőrséget dr. Mihály István r. dandártábornok, rendőrségi

főtanácsos, egyetemi docens, a Pest Megyei rendőr-főkapitányság vezetője illetve Galuska-Tomsits László rendőr ezredes, rendőrségi főtanácsos, Budaörsi rendőrkapitányság vezetője képviselte, de sorfalat álltak a helyi és a szomszédos települések rendőrei is.

Pilisszentlászlói Polgárőr-és Önkéntes Tűzoltó Egyesületet Mihics József elnök és Kocskovszki Istvánné polgárőr képviselte.

Pilisszentlászló, 2017-03-07.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

A Polgárőrség felhívása!

Az utóbbi években egyre több problémát okoz a vadgazdálkodóknak az illegális agancsozás.

Ez nem csak a lopás miatt lehet bűncselekmény: ilyenkor gyakran végighajtják a szarvasokat az erdőn, hogy az ágak leverjék a fejdíszüket, sőt, olykor ugyanezzel a céllal drótokat is kifeszítenek a fák közé. Sok bika azonban csak később vetné le az agancsot, így amikor az beakad, akár a koponyacsontozat csatlakozó rész, az agancstő egy darabjával együtt is letörhet. Az agancstő-sérülés okozása állatkínzásnak is minősül, börtönbüntetéssel sújtható! Emellett a vadászatra jogosultak számára komoly anyagi kárt is jelenthet,

hiszen az a bika, amely egyébként akár kapitális agancsot is felrakhatott volna, és amelyért bérvadászok akár több millió forintot is fizethetnének, a sérülés után már csak rendellenes fejdísz tud növesztetni. Végezetül, az illegális agancsozók a közlekedést is veszélyeztetik, hiszen akár egy több száz egyedből álló, megriadt szarvas csapatot is kiterelhetnek a közútra, ami közlekedési tragédiákkal is végződhet.

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény 9. § (2) bekezdése értelmében **a hullajtott agancs a területen vadászatra jogosult szervezet**

tulajdona. A nevezett jogszabály végrehajtási rendeletének 77. §-ának (5) bekezdésében úgy rendelkezik: „A vadászterületen a **hullott agancsot, illetve az elhullott vad trófeáját a jogosult előzetes írásbeli hozzájárulásával szabad gyűjteni.**”

E nélkül tehát a **hullott agancs gyűjtése lopásnak minősül!** Továbbá a vadászati hatóság **vadvédelmi bírságot** is kiszabhat az illegális agancsgyűjtőkre a vadászati törvény értelmében: aki a vadat tiltott módon zaklatja, az legalább ötvenezer, legfeljebb egymillió forintba bírságozható, és a bírság ismételtelen is kiszabható.

A szarvasok hajtása az erdőben, amely agancstő-sérüléshez vezet, szabadságvesztéssel is büntethető. A **Büntető Törvénykönyv** 244. §-a értelmében „aki (...) gerinces állattal szemben indokolatlanul olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy annak **maradandó egészségkárosodását** vagy

pusztulását okozza, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő; (...) a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az állatkínzás **több állat maradandó egészségkárosodását** vagy pusztulását okozza.”
Pilisszentlászló, 2017. március 03.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

A harangok Rómába mentek?

A furcsának tűnő kérdésre a tömör válasz az, hogy csak Doberdóig. Oda is csak gyilkos hadianyagként jutottak. Ferenc

József királyunk közismertté vált 1914 nyár eleji kijelentése, mely szerint mire lehullnak a falevelek, véget ér a háború, nem vált be. Annyira nem, hogy a háború végét, már ő sem élhette meg.

Fogyott az ember és hadianyag. Ennek következményeként idén februárban, kerek száz éve annak, hogy a hadianyagok pótlására a harangokra is szükség volt.

Az I. világháború sok nélkülözése a templomunkat sem kímélte. A Vallás és közoktatásügyi miniszter 43/16/ 1916 számú rendelete értelmében a harangokat hadicélokra át kellett adni a hadvezetőségnek.

A História Domus IV. kötetében található

Mattyasovszky György plébános bejegyzése szerint Pilisszentlászlóra 1917. február 19-én érkezett Szentirmay hadmérnök néhány műszaki katonával, és a templom tornyából levítették a 121 kg. súlyú, nehezebbik Szent Vencel harangot, amely szép koszorúkkal volt díszítve. (A harangról röviden annyit, hogy a falunk törökvész utáni névadója Sveti Václav = Senváclav, Szentvencel. Később Szent László, majd mivel az uralkodó vármegye adta az előnevet, Pilis-Szent-László lett. Szlovákul, még mindig az eredeti Senváclav-Szentvencel elnevezést használjuk.)

A harangot, a hivatalos feljegyzések szerint 1805-ben öntötték. Ezt a harangot a másnap tartott misét követően processzióval és a nép sírásával Szentendrére kísérték.

A szentendrei harangok is hosszú útra keltek. 1917. február 7-én vitték el őket, megható búcsúzás közben. Minden templom harangját felekezete papja megáldotta, s a hívők, akik annyiszor

gyűltek össze hívó szózatukra, meghatottan, könnyes szemekkel kísérték ki a vasúti állomásra. Egy - egy harang maradt csak minden templomban.

Közlemény – helyi népszavazási kezdeményezésről

Pilisszentlászló Helyi Választási Iroda a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény 37.§-ban foglaltak szerint közzéteszi, hogy Dombai József magánszemély beadványozó az alábbi

kérdésben helyi népszavazási kezdeményezést nyújtott be. Kérdés: „Akarja - e Ön, hogy Pilisszentlászló Község Önkormányzata és a Pilis-Dunakanyar Waldorf Nevelésért Óvoda és Iskola Egyesület között 2003-ban [...]

Miért részegítő ital a bor?

Az özönvíz után Noé ismét gazdálkodott és szőlőt ültetett. Vajon ki adta neki a szőlőoltványt, mikor az özönvíz mindent elpusztított? Sajat maga tette a borkába, és nevelte. Előbb cserépként borkádjába ültette, amíg az oltvány nem szedte ki a földből az összes tápanyagot. Aztán cserép gyanánt szőlődjébe ültette át, amíg az oltvány nem szedte ki a földből az összes erőt. Végezetül disznódjébe ültette át, aztán már véget ért a vízözön. Azóta a bornak a három cserép szerint különböző ereje van.

Amennyiben az ember egyszer iszik, felmelegíti a szívét, jó és csendes lesz, mint a borka. Amennyiben kicsit többet iszik, lassan fejébe száll, butaságokat beszél, és elveszíti eszét, mint a számár. Amennyiben még többet iszik mértéktelenül, teljesen elfelejti, hogy ember, és akár a malac a földön hempereg.

Maros Madac – tól fordította: Franyó Rudolf

Sakk

A múlt hónapi számunkból kimaradt a sakkrejtvény. Mivel sokan érdeklődtek e havi KÜRTÖS-ünkben a. Anderssen „halhatatlan” és örök zöld játszmainak végállását közöljük, és várjuk a megfejtéseket. A mérkőzésen Kiseritzky és Defresne voltak az ellenfelek.

„Halhatatlan” játszma:

Kg1, Va4, Ba1, Be1, Fas, Fd3, Hf3, a2, c3, f2, f6, g2, h2

Ke8, Vh5, Bb8, Bg8, Fb6, Fb7, Hc6, He7, a7, d7, f7, h7

„Örökzöld” játszma”

Kf1, Vf3, Ba1, Bg1, Hd5, Hf5, Ff4, a2, c2, d3, e4, g4, h5

Ke7, Vb2, Ba8, Ba8, Fc8, Hb8, Hg8, a7, b5, d7, f7, g7, h7

És hogy egy könnyű azaz könnyebb feladat is legyen...

Kh8, Fd3, Fe8, f3, h2

Kh6, h7, h3

Mindhárom állásban világos lép és mattol.

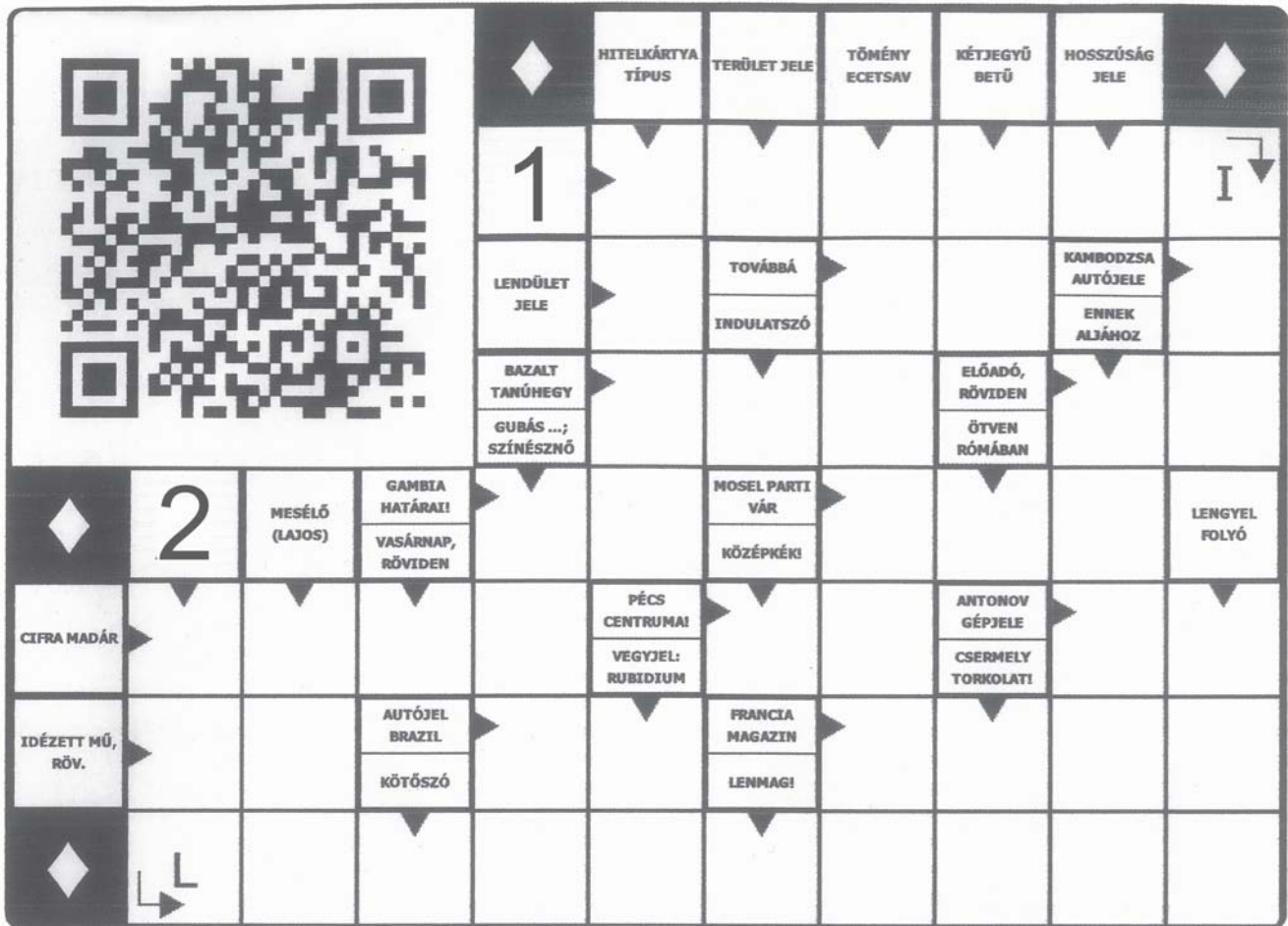
Jó szórakozást, helyes megfejtést kíván
Tusibá

Tervezzük sakk és ultiverseny rendezését, „vadpörkölt” ebéddel – a sakkon, csak helyi lakosok és a helyi iskolások indulhatnak, az ultin bárki!

Érdeklődni a JÁNOSIK-ban és Tusák Józsefnél a 06 30 209 – 3302 telefonszámon lehet.

Keresztrejtvény

Az alábbi rejtvényben egyik könyven címét rejtettem el. A helyes megfejtők közül ez a könyv kerül kisorsolásra. Tehát megismétlem, hogy kisorsolásra, mert olyan megfejtőnk is akadt, aki több névre is beküldte megfejtését, azzal nem is lett volna baj. A kellemetlenség ott kezdődött, hogy bizony egyre nagyobb hangerővel követelte minden

beküldött borítékja után a könyveket, szó szerint idézve: „ezért én megoldoztam és jár nekem!” Erre csak annyit, hogy ezután berakjuk a kalapba a helyes megfejtők neveit, és akinek a nevét kihúzza az önként jelentkező, az kapja meg a jelzett könyvet.

A rejtvényt készítette: (csiga)

Étkezési alapanyagaink

Valaha óriási értéke volt az ételnek. Az olajkorszak előtt emberi, esetleg állati erővel kellett megdolgozni érte. Legtöbbször még így sem jutott elegendő szinte senkinek. A XX század felétől a XXI. század feléig egyetlen kisméretű traktor 500 (ötszáz) ember helyett dolgozik. Egy John Deer ezeröttszáz helyett, egy Rába – Steiger kétezeröttszáz helyett. Az olajkorszak utáni helyzet megjósolhatatlan. Egyenlőre az emberi erő „nevetséges” a gépekkel szemben. Így az ennivaló megszerzése is teljesen leértékelődött. Egyetlen

szempont maradt a gyorsaság. Állva, idegenek között, eldobható eszközökkel, minden ceremónia nélkül. Az információ - szerzés céljából történő beszélgetés is „elviselhetetlen” az internet korszakban. Nem egymástól, hanem a világhálótól akar megtudni mindenki mindent. „Lehetetlen” mesét olvasni, mert ha egy gyerek nem internet függő, akkor kiközösítik már az óvoda kiscsoportjában is. Akkora versenyhátránya van már három évesen is. A családi étkezések, beszélgetéssel megszűntek. Minden családtag

idegenek között tanul, dolgozik és „táplálkozik” az ünnepélyes családi együttlétek helyett. Az állam ingyen étkezést biztosít az iskolásoknak. Erősítve a saját, és gyengítve a család szerepét. Telik a 27% -os ÁFA-ból. Legalább minden gyerek ehét, ha nem is a meghitt családi asztalnál! A családsegítő „megszentelt” étkezések társadalmi táplálkozásokká silányultak. Én a régi szülői asztalnál mindig az ülésrend szerint foglalhattam helyet, a szülők székei utáni helyen. A mai fiatalok már nem is akarnak együtt étkezni. Erdélyben a következő volt a kínálás szövege: „Használják sebesen, mert káré lesz.” Az esküvőn kalácsot, pálinkát, tyúkhúsleveset hoztak először. A rántott borjút azonban énekelve. A székely mondás szerint: „minden leves között a rántott hús a legfinomabb.” A húsok után sütemények és borok kerültek az asztalra. Az ókori rómaiak állítólag csak este étkeztek, zene és tánc kíséretében. Ötven éve a neoklasszicista cserépkályhás lakótelepünkön húsleves, rántott karaj és egy szelet torta volt a vasárnapi ebéd.

Soha rosszabbat. A nagyszülők viszont levágtak egy kakast kirántani, ha náluk ebédeltünk vasárnap. Az iskolákban tudtuk, hogy pénteken tilos a hús, de a szocializmus miatt minden pénteken rántott karajt adtak. Szombat is tanítási nap volt az érettségiig, de rántott (csontos) karaj csak mindig pénteken volt. A fent említett olajkorszak előtt a társadalom háromnegyede fizikai dolgozó volt. Szükségük volt a kalóriadús étkezésre. A nehéz munkák többsége megszűnt. A változatlan táplálkozás így elhízást okoz össznemzeti szinten. A „szoc-reál” lakótelepek minden helyiségében volt kályha. A kemence szláv találmány. Évezredek óta Kelet – és Közép – Európában, de a gazdagok szinte ezer éve cserépkályhákat használtak. Nyugat – és Dél – Európában nyílt kandallót. Ott a legkönnyebb a „háztűznézés”. A nyílt tűz füstje minden ételnek

különleges ízt ad. A kerti kemence nyáron előnyösebb, de télen hátrányosabb a szobainál. A sóhivatalok egyfajta adóhivatalok is voltak. A frigide-aire – ek (franciául hideg levegő) előtt borssal, mustárral, tormával próbálták tartósítani pár napig a húst. A rozs homoktalajon előnyös. Az árpa hűvös, a zab akár hideg éghajlaton is megterem. Hazánkban a békés – megyei szlovák lakta területeken legjelentősebb a rizstermelés a meleg és a vízbőség miatt. A köles a legigénytelenebb gabonanövényünk. A rozs savanyú talajokon is megterem. Akár fenyőerdős területeken is. A búzánál csak a kukorica igényesebb. Erdélyben a liszthez ugyanannyi főtt-burgonyát adva, nem szárad ki következő hétig a kenyér. A burgonya szavunk a franciaországi Burgogne (burgony) helységről kapta a nevét, de a szláv zemják jelentése „földi.” A nizny jelentése „alacsony” (-an termő). Az erzteple a német Erdapfel – földi alma kifejezésből ered, ami franciául Pomme-de-terre (pmdöter) – az alma a földből. Nagy Frigyes azért erőltette az elterjedését, mert minden csata után is kiáshatók a csatatér földfelszíne alól is. A megmaradt krumpli neve „hiába főtt” krumpli. Írországban a monokulturális termesztése miatt négymillióan haltak éhen a burgonyavész évében, viszont nagyságrendekkel több embert ment meg az éhezéstől világszerte. Alapélelmiszer. Erdélyben a juhtúró savóját „ordának nevezik. Drozseje lengyelül is élesztő. Végül egy érdekesség. A francia nyelvből vettük át a póréhagyma nevét. Franciául poireau (poárá). Ennek helyesírási hibás változatával nevezte el az angol krimiíró kedvenc főhősét Poirot, aminek ugyan az a kiejtése a francia nyelvben. Pl.: Bordeaux – Bordo.

Losonci Miklós

Szentendre Szlovák nemzetiségi Önkormányzat

A megalakult Szentendre Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 2017. március 7-én megtartotta az első klub napját. A Szentendre Dézsma utca sarkán lévő Dézsmaház tetőterében kialakított nagyméretű terem zsúfolásig telt a meghívottakkal. A

megjelentek többsége Pilisszentlászló szülöttje, vagy annak házastársa leszármazottja. A szépen terített asztaloknál helyet, foglaló megjelenteket, Vanyák Gábor a Szentendre Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnöke és a találkozó egyik

főszervezője üdvözölte. A Nőnap alkalmából meleg szavakkal köszöntötte a megjelent hölgyeket. Szavait egy szép köszöntővel fejezte be. Vanyák Gábor feleségének Erzsikének a szervezése által a résztvevőket megvendégeltük. A szívélyes köszöntőt követően Kosznovskí József a neves Pilisszentlászlói Kosznovszki család sarja, és Pánisz István, akinek felesége szintén Pilisszentlászló szülötte adta át.

A jeles rendezvény élményét fokozandó meghívtam a több száz éves Pilisszentlászlói elődökkel bíró Franyó Rudolf író- műfordítót, aki a magyar és a szlovák írószövetségnek is a tagja. Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnöke. A megjelent könyveiből néhányat magával hozva igen sikeres könyvbemutatót tartott. Mindenki nagy szeretettel fogadta őt, hiszen mindannyiunk szülőföldjéről, főleg a Pilis és környékéből meríti könyveinek témáit. Pilisszentlászlón születtek című etnográfiai gyűjteményében, amely, könyv formájában jelent meg, szinte minden ősi Pilisszentlászlói család megtekintheti, és

kinyomozhatja három évszázaddal visszamenőleg elődeit. Eddig közel negyven könyve jelent meg. Sokan kértek és kaptak, amíg volt könyv, dedikált példányokat. Elődeink humora könyveiből fel elevenítettük a múltat, mikor elődeink verejtékező homlokkal, de szívükben vidáman alakították életüket itt a Pilisben. A csoportunk legidősebb tagja Fenyvesi Feri bácsi anekdotaival szintén felvidította a jelenlévőket. A régi, már feledés homályába merült énekeivel szintén nagy sikere volt. Az éneklésbe a többiek is bekapcsolódtak. Rudolf barátunkat az a kedves meglepetés érte, hogy találkozhatott Pizág János építőmérnökkel, a hajdani klubvezetőnkkel, aki immár, kerek fél évszázaddal ezelőtt az építőmesteri tudományokra tanította. Az ünneplés befejezése előtt megbeszéltük még a következő találkozónkat, amit három hónap múlva tartunk.

A szívélyes találkozó után lélekben feltöltődve tértünk haza.

Vanyák Gáborné, Erzsike

Batyubál a Szlovák házban

Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat által, de leginkább Sárai Györgyné, Erzsikének és Kocskovszki Istvánné Marikának köszönhetően február 25-én szombaton este hat órától megrendezésre került községünk első batyubálja. A bál megrendezése döntően, a Bíró Imre által vezetett, megújult Montana zenekarnak köszönhető, a nagy múltú zenekar további tagjai: Imrével az élen, Vrchovina József, Király Róbert, és Virág János Szentendréről, nekik köszönhető,

akik anyagi ellenszolgáltatás nélkül szolgáltatották a nem akármilyen zenét.

A rendezvény, az Elsik Vilmosné, Margitka által vezetett énekarunk néhány népdal eléneklésével vette kezdetét. A helyi lakosokon kívül Szentendréről is érkeztek vendégek.

A zenekart énekkel kísérő Livia is nagy sikert aratott. A batyubálba, mint azt a neve is sejteti, mindenki hozott magával otthonról süteményeket, ételeket és italokat. A hat-hét órás nagy sikert aratott rendezvény éjfél tájban ért véget.

A rendezvény, mivel mint azt már fentebb említettem mindenki maga hozta az enni,innivalót, Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat költségvetését nem terhelte.

Jövőre újra ugyanitt!

*Kocskovszki Istvánné, Marka közlései alapján,
Franyó Rudolf*

A hivatásának élő vadőr

2017. február 20-án kísértük utolsó útjára Vaczó Andrást, a példaértékű hivatásos vadászt.

Mindenki Bandi bácsiját, aki 1938 szeptemberében

született, édesapja is vadőr volt. Így már gyerekkorától lehetősége volt megtanulni, megszeretni a vadászmeisteri hivatást.

Bandi bácsi ugyan nem pilisszentlászlói születésű, de élete szorosan kapcsolódott Pilisszentlászlóhoz, és a község lakóihoz.

Vadászmeisteri hivatását a szomszédos Királykunyhó elnevezésű erdészházban kezdte. Pályafutásának kezdetén az 1950-es évek végén településünk lakóinak, jelentős hányada erdei munkákból tengette életét. Bandi bácsit, aki később hivatásának és így életének fő állomáshelyére, a közeli sikárosi erdész-vadász házba került, minden falubelink ismerte.

1962 tavaszán, a madarak és fák napján Keller igazgató úr iskolai kirándulást szervezett Bandi bácsi új állomáshelyére, Sikárosra. Csak felsőtagozatosok vettünk részt osztályfőnökeinkkel a kiránduláson. Nagyon kellemes emlékeim vannak arról, hogy milyen odaadóan fogadta a közel százfőnyi gyereksereget. A szintén nagyon kedves feleségével, Rozi nénivel zsíros kenyérral és málnaszörppel kínáltak és mindenkinek jutott belőle. Akkoriban a telek hidegebbek voltak, a decemberi hó február végéig is kitartott. Mikor a nagy hidegben lovas szánnal, vagy gyalogszerrel arra vezetett utunk, erőt gyűjteni nyugodtan betérhettünk az erdész ház konyhájába, mert Bandi bácsi és Rozi néni mindenkit szívesen fogadott és megkínált forró teával, és mindenkinek volt nekik néhány kedves szavuk. Én személy szerint 1970 őszén kerültem kapcsolatba Bandi bácsival,

amikor a vadászati világkiállításra számos magaslest és vadetetőt építettünk Sikáros környékén. Nem emlékszem olyan napra, hogy a

nagy hóban ne hozott volna valami melegítőt, de sokszor még finom szarvasszalámit is. Ennek a romantikus erdei életnek voltak ám hátrányai is. A család elsőszülött fiának Andrisnak, a többi erdész csemetével a Nagykovácsiban lévő bentlakásos iskolába kellett járnia. Bandi

bácsi felesége szintén Tahitótfalui születésű volt. A házasságukból két fiú és egy leánygyermek született, akik már más területen ugyan, de megállják a helyüket. Bandi bácsi nyugdíjazása előtt, mint kerületvezető erdész is helytállt. Sajnos kevés olyan meleg lelkű és jóindulatú erdész-vadórt ismerhettünk meg, mint Bandi bácsi volt. Nyugdíjas éveiket szintén a Tahi feletti erdőszéli házukban töltötték. Az áldott emlékezetű Rozika néni azonban 2009 őszén örökre elhagyta párját, akinek a romantikus erdei életben évtizedekig hűséges társa volt. Bandi bácsi így élete utolsó, közel egy évtizednyi idejét odaadó, hűséges társa nélkül töltötte. Községünkben tavaly láttuk utoljára, amikor kedvenc vadászterületeire, leshelyeire vitte magát. Aztán idén februárban, útban a 89. évéhez magához ragadta a halál.

Kedves Bandi Bácsi! Földi életed véget ért tested, szülőfalud temetőjében életed párja mellé került. Nemes lelked azonban az örök vadászmezőkre távozott.

Nyugodjál békében, és legyen neked könnyű szülőfalud földje.

Franyó Rudolf

Egy szorgalmas, keresztény élet vége

Ismét gyászol Pilisszentlászló lakossága. Hornyák József halálával ismét apadt létszáma a helyi születésű lakóinknak. Halálával a példás keresztény értékrendű életet élők száma is csökkent. József barátom a 69. születésnapját nem élhette meg.

Hornyák József mindkét ágon a községalapító őseink sarja 1948. december 20-án községünkben született. December 26-án Karácsony másnapján Szakszon Dezső helyi plébános úr által lett megkeresztelve. A közvetlen háborús utáni években nyolc éven át, Manyikával, akivel később összeházasodtak, osztálytársak voltunk. Az általános iskolás éveket követően Józsi barátom az

esztergályos mesterséget választotta, így Budapestre került, az akkori elnevezés szerint ipari tanulóknak. Jómagam helyben kezdtem inaséveimet. Kapcsolatunk, barátságunk azért nem szakadt meg, hiszen ha naponta nem is, de vasárnaponként a nagymisén találkoztunk.

Józsinak esztergályos szakmunkás bizonyítványának édesanyja, akit 1966. augusztus 2-án holtan hoztak vissza szülőfalujába az Irgalmas kórházból, nem sokáig örülhetett. József a háború poklát megjárta, majd utána hosszú hadifogságot szenvedett édesapjával élte fiatal éveit. Budapestre járt dolgozni, munka után és hétvégeken édesapjának segített a házkörüli és a mezei munkáknál. A mi korosztályunk volt az utolsó, amelyből néhányan édesapáinkkal kézi aratásban részt vettünk. Józsi 1969 tavaszán egybekelt osztálytársunkkal, Manyikával.

A következő év júniusában megszületett első fiúgyermekük, aki édesapja nevét viszi tovább.

A fiatal pár szorgos-dolgos éveit élte, melynek eredményeként két-három év múlva hozzáálltak

családi házuk építéséhez. 1974 tavaszán megszületett a második fiúgyermekük, akit Marcis Ferenc plébános úr Zoltán névre keresztelt. Ekkor már az új házban laktak. 1983 szeptemberében távozott el az élők sorából édesapja. A gyerekekkel együtt a gondok is nőttek. Mindkét gyermekének házépítésénél szinte erőn felül kivette részét.

Közben hosszú éveket dolgozott a helyi öntödében, mint elismert mesterember. Munkája mellett minden vasárnap és ünnepnap részt vett a miséken. Szeretett barátom a

hosszú ideig tartó betegségét keresztény valláshoz méltón, türelemmel, sorsába beletörődve viselte.

Kedves József barátom! Küzdelmes, keresztény értékrendű életed után nyugodjál békében! Legyen Néked könnyű a pálos testvérek által felszentelt pilisi föld.

A gyászoló család nevében kérem, engedjék meg Tisztelt olvasóim, hogy megköszönjem mindazok részvételét, akik Tibor atya búcsúztatásával elkísérték Öt utolsó útjára, és sírjára koszorút, virágot helyeztek el.

*Számunkra Te sohasem leszel halott
Örökké élni fogsz mint a csillagok
Drága jó szívét, két dolgos kezét
Áld meg Atyám.
S mi köszönjük, hogy ő lehetett a mi
édesapánk.*

Franyó Rudolf

Ismét egy temetés

Tibor atyánk búcsúztatásával 2017. március 9-én ismét helybeli születésű négy nagyszülői ágig visszamenően a falu alapítóihoz tartozó család utódját Dombai Gergely bácsit temettük.

Dombai Gergely 1928. október derekán született Pilisszentlászlón, az akkoriban „Dedina” (Falu)

igazolással karácsonyra hiánytalanul hazatértek az ifjú levonték. A háború befejezését követően a Rákosi időkben, a legrosszabb korban aztán ismét bevonultatták, ahonnét csak több mint két év elteltével tudott leszerelni. Leszerelését követően 1952. májusában házasságot kötött a szintén ősi

elnevezésű utcájában, amely a falu első lakott utcája volt. Dombai Lajos és felesége Franyó Jusztina 1928 október 14-én, pénteki napon született gyermekét a harmadik napon a közeli rokon Dombai Katalin tartotta szentelt víz alá a falu feletti templomban. Itt Dittrich István plébános úr által lett megkeresztelve. A sokgyermekes földműves család gyermekét testvéreihez hasonlóan, korán, erejéhez képest már gyerekkorába munkára szoktatták. Gergely bácsi azon kevés még élő szentlászlói férfihoz tartozott, aki három évig, mint levante részt vett a helyi tanító Bártfai hadikiképzéseiben. 1944. december 20-án mikor harminc, főnyi levontekort vittek magukkal az ideérkező nyilas karszalagos katonák, mint tizenhat évet betöltött levante ő is közöttük volt. Édesapja Dombai Lajos, aki a község bírója volt, hiába ment Szentendrére nem sikerült elintéznie, hogy ne vigyék el a legénykorú ifjakat, köztük a fiát is. Négy nap múlva aztán hamis

helybeli családhoz tartozó Szlovák Máriával. Kegyetlen idők voltak ezek, főleg a földműves családok szenvedtek a kötelező leadások miatt, amiket csak az 1956-os forradalom-szabadságharc után szüntettek meg.

A fiatal házasoknak házasságuk következő esztendejének tavaszán megszületet első, Béla-Gergely névre keresztelt gyermekük. A következő esztendő karácsony havának 2. napján megszületett leányuk, aki édesanyja után a Mária nevet kapta. Gergely bácsi gyerekkorától nyugdíjazásáig folyamatosan fizikai munkát végzett. Kemény küzdelmes élete ellenére szép kort élt meg.

Kedves Gergely bácsi! Küzdelmes életed véget ért, nyugodjál békében elődeid között az ősi temetőnkben.

A gyászoló család nevében ezen, soraimmal is megköszönöm mindenkinek, aki részt vett a temetésen, és sírjára virágot, vagy koszorút helyezett el.

Részlet Franyó Rudolf **VAJZLIK, A REJTÉLYES PILISI BETYÁR** c. könyvéből

Most a hallgatag Hornyák szólalt meg.

Szerintem a legjobb és legbiztonságosabb, és legjobban hozzáférhető helyen Drobinoháék birtokán lenne, ahonét Vajzlik és Havrancsik nélkül senki nem nyúlhatna hozzá.

Hosszan tartó vita után, némi további hozzászólással, ellenvetéssel mindenki tudomásul vette Hornyák javaslatát.

A készpénzt testvériesen szétosztották. Nemsokára Szob irányába ballagott a csapat.

- Estére egy Szobhoz közeli erdei tanyára érkeztek, ahol az ismerős juhászgazda szívesen fogadta őket. Miután letelepedtek, vettek tőle birkát, és megkérték, fogja be az egyik lovat könnyű szekérbe és hozasson egy hordónyi bort az országút menti fogadóból.

- Hej, Jankó, jobb lesz, ha te is felülsz a bojtár mellé a bakra! Nehogy ránk hozza a darabontokat ez a legény – szólt gyerekkori barátjához Vajzlik.

A többiek, szétosztva a feladatokat, hozzáálltak a birkagulyás elkészítéséhez. Kohút, Kunyikkal hozta a paraszat a juhászgazda tűzhelyéről. Koszka Komár a szintén Tátra környéki páros hasogatta a gyújtósnak valót. Mikor már lángolt a tűz, félre vonultak. Koszka kezdte a beszélgetést:

- Pilisben nem maradhatunk, Tátra és környéke ugyan biztonságosabb a zshiványságra, de ott szintén sok, sőt még több lehet a bujdosó, aki zshiványságra adta fejét.

- Bizony, mesterséget kell váltanunk! - fűzte hozzá fejét vakargatva barátja, Komár.

- Visszamenni a Tátrába, nem azt jelenti, hogy zshiválynak kell állni! - torkolta le őt, felháborodva Kunyik.

- Ott is be lehet állni valamelyik juhászgazdához és tovább élvezni a szabad életet. Tartsatok velünk, négyesben jobban boldogulunk a hosszú úton. Támogatta földijét és barátját Kohút.

- Mi már régebben megbeszéltük a barátommal, hogy az Alföldön próbálunk szerencsét. Ott a törökök után nagyon sok a műveletlenül maradt szántóföld. A termőtalaj is jobb, nem olyan silány, mint a Tátra környéki. - gondolkodott hangosan Komár.

- Még a kurucháborús évek előtt, egész családok, falvak mentek lelkészükkel együtt le környékünkről. Főleg az evangélikusok, szerencsét

próbálni és egyikük sem jött vissza, pedig van annak már tán tíz éve is. Az újra művelésbe vont föld után, öt évig nem kell adózni a földesúrnak. – védte barátja érvelését, Kunyik.

- Jól van, akkor menjen mindenki a sajátja szerint, de akkor mi lesz a Drobinoháék birtokán elrejtendő kincsekkel? Inkább ezt kellene megvitatnunk. – csendesítette le, vagy inkább felizgatta barátait Kohút.

- A zsákmány elosztása a regulánk szerint a kapitány dolga, és az egyformán oszthatót már egyenlő arányban szétosztotta közöttünk – Az igaz, de legalább fejenként egy rossz lóra valót kérhetnénk még tőle - vágott Koszka szavaiba a Tátrába készülődő Kunyik. A ló nagy segítségünkre lenne a hosszú úton, tette még hozzá.

Az ötlet mindegyiküknek tetszett.

Miközben elkészült a gulyásleves, a bor is megérkezett.

A vacsorát követő borozgatás közben a tátraiak őszintén megmondták a többiek előtt kapitányuknak szándékaikat. Vajzlik nagyvonalúan osztott nekik a zsákmányolt gyűrűkből. Másnap a reggelit követően az Alföldre igyekvő páros mindenkitől elbúcsúzván, délre, az Alföld felé indult. Kohút és Kunyik Szob határában vett búcsút barátaitól.

Vajzlikék szerencsésen áthajóztak a Dunán, majd néhány napig Drobinoháék vendégszeretetét élvezték.

FOGSÁG ÉS SZABADULÁS

Tavasszal néhányan nem tértek vissza, az urak darabontjainak gyűrűje egyre szorosabb lett Vajzlik és néhány hűséges társa körül. Vajzlik sokat őrlődött, de nem talált kiutat, és tudatosult benne, hogy lehetetlen, vagy inkább korai vállalkozásba kezdett azzal, hogy egyenlővé akarta tenni a világot. Ez a tudat kínozza lelkivilágát, nagyon közel volt már a kétségbeeséshez. Hiába biztatták leghűségesebb gyerekkori barátai a régi mondással, hogy „amit nem lehet hirtelen, az megoldódik idővel” – elveszítette minden reményét. Ilyen hangulatban felkereste a helyeket, ahol fiatalságát töltötte. A Holdvilág árok környéke akkor már veszélyes volt, mert ott szinte minden talpalatnyi

föld őrizve volt.

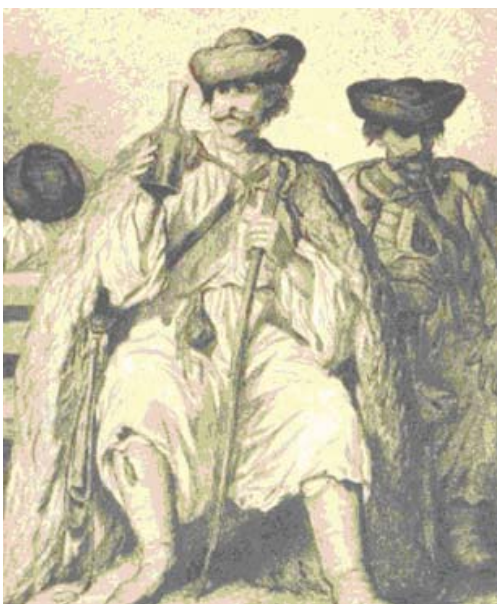
De Vajzlik nem csinált abból gondot, hiszen a földalatti járatokon ment oda.

Egyszer viszont nagy vágy fogta el szülőfaluja és lerombolt szülőháza iránt.

Útra kelt, habár már teljesen el volt bágyadva. A hold kedvesen világított az ismerős ösvényekre és ő gyorsan lépdelt lefelé a faluba. Azonban nem vette észre, hogy sötét alakok húzódnak utána. Vidáman füttyörészett, szabadsággal teli tüdővel szívta az erdők illatos levegőjét. Majdnem

megfeledkezett szorult helyzetéről. Hirtelen úgy érezte, hogy valami megreccsent mögötte. Rögtön megállt és hátranézett, de semmi. Biztos csak egy nyúl szaladt át az ösvényen és megrezegtette a harasztot. Vajzlik tovább haladt és a faluba érve keresztszülei házában megkopogtatta az ablakot. Nagy örömmel fogadták, még a könnyek is folytak. Onnét Hornyákék házához ment, ahol szintén úgy fogadták, mintha a mennyből érkezett volna. Onnét hátra

lopakodott édesapja házához. A hold szépen megvilágította az elpusztult házat és környékét. Az udvart teljesen benőtte a gaz, annyira, hogy farkasok rejtekhelye is lehetett volna. A falakat leverte a csapadék és egyre alacsonyabbak lettek. Belépett, leült a mestergerendára, amely az első szoba közepén húzódott. Két kezével kitámasztotta fejét és elmerengett. Erős melle emelkedni kezdett, és ujjai közt könnyek potyogtak. Itt, ezen a helyen esküdött rá, hogy mindent elkövet... és mit tett? Buborék, – szóra sem érdemes! Lelkébe azonban lassan belopódzott az édes nyugalom. Talán a tudatának folytatása volt az, hogy megtett mindent, amit tehetett, vagy talán a fáradtság? Egyre lejjebb konyult a feje, aztán elterült, és a helyiségben hallani lehetett erős légzését. Tündérekről álmodott, akik füvet adtak neki, hogy szeretett népéről le tudja venni, nem csak a vasbéklyókat, de a lelkieket is... Ekkor valami zörgött az udvaron lévő burjánban... Vajzlik, kelj fel! Ő azonban nem

mozdult, csak mosolygott az édes álmon... Fekete árnyak állig felfegyverkezve húszan nyomulnak egy ellen a romos házba, viszik csörömpölve a vaslancokat, béklyókat... Vajzlik kapitány, ugorj fel! Ő azonban, csak mosolyog a gyönyörű álmon, hogyan szabadította fel népét, és a semmirevaló csöcselék összekötözi kezeit, amelyek annyi jót tettek az elnyomott néppel. A dalia hirtelen felemeli gyönyörű fejét és szeméből a harag szikrái röpködnek. Fel akar emelkedni, de a lába megbéklyózva. Megpróbálja felemelni kezeit,

azokon súlyos bilincs és láncok. Megfeszíti vállát a legény, ropognak az abroncsok. Nos, a semmirevaló latrok, hóhér segédek, tudták kivel állnak szembe, és tízszeres erősséggel rakták föl azokat az abroncsokat. Míg enged az egyik, annál mélyebben vág bele a testbe a második, harmadik.

Ott előtte, ördögi vigyorral nevet a részeges Stumpf.

Vajzlik felordít, fejjel neki megy, feldönti, aztán a többieknek ront, de, hiába, a

túlerővel szemben nincs mit tennie. Az erdők ura fogoly lett...

A harc sokáig tartott, és hangos volt, így a helybeliek felébredtek és nyomultak Vajzlik házához. Félig felöltözött nők és gyerekek félénken, de mégis kíváncsian tolakodtak. Nos, a férfiak, amint meglátták, mi történt, gyorsan igyekeztek otthonukba.

- Vajzlikot elfogták a pandúrok! - terjedt a településen.

- Védelmezőnket és jótevőnket megbéklyózták és most kísérik a tömlöcbe.

- Holnap felakasztják!

- Nem, Esztergomba fuvarozzák.

Így suttozták a különlegességet az asszonyok, míg ijedt arcukon folytak a könnyeik és szemükben harag tükröződött.

A pandúrok a megkötözött kapitányt maguk közé fogták és lökdösték kifelé a házból, felfelé az utcán a kastélyhoz. Amellett különböző aljas módon

gúnyolódtak vele.

Vajzlik csak hallgatott és húzta megbéklyózott lábait. Stumpfot addig felélesztették ájulásából, és azután hazafuvarozták.

A pandúrok lassan haladtak a fogollyal, mert rövidre volt megbéklyózva, úgy hogy csak araszolva tudott haladni.

- Most segítsenek neked azok a híres erdei legények!- kiáltotta az őrmester gúnyolódva.

Vajzlik figyelmesen nézett rá, majd körbe tekintett. Volt mit látnia.

Előtte, mögötte puskák, akár az erdőben a fák. Fanyarul elmosolyodott és hallgatott.

Éppen mikor kiértek a faluból, a hold a felhők mögé bújt. Ekkor hirtelen megtörtént, amire a pandúrok közül egyik sem számított. Az utolsó házak mögül egész tömegnyi ismeretlen ember tört rájuk. Arcuk be volt takarva bárány- kucsmákkal, amelyeken csak a szemüknek volt kivágva lyuk.

Már az első pillanatban földön feküdt az őrmester egy baltaütéstől, a következő pillanatban a megijedt pandúrok futásnak eredtek. Azután a maszkot viselő férfiak elfogták Vajzlikot, és meg akarták szabadítani béklyóitól. Nos, nem ment az.

- Rohanj gyorsan reszelőért! - mondta társának a vállas férfi, a csapat vezetője.

Az rohant a kovács házához.

- Mi vagyunk, nem hagyunk el téged! - mondta Vajzliknak ugyanaz a férfi.

Vajzlik felismerte az öreg Hornyák hangját

- Csak gyorsan, minél távolabb, nehogy visszatérjenek azok a bestiák - mondta a másik. Abban Vajzlik az öreg Mikusikot ismerte fel.

A férfiak felemelték a megbilincselte Vajzlikot a vállukra, és úgy igyekeztek minél távolabb. Nos, az lassan ment.

- Hol van az a Gyuro, azzal a reszelővel? - mondták néhányan feldúltan a csapatból.

A reszelőért szalasztott Gyuro helyett emberi tömeg lépéseinek dobbanásait lehetett hallani a kastély felől. Több mint ötvenen lehettek, puskáik villogtak a hold sugaraiban.

- Már mögöttünk vannak! – figyelmeztetett az öreg Hornyák. – Álljatok sorba, tegyék le Vajzlikot és mindenki puskát és baltát ragadjon! Nem hagyjuk magunkat!

Vajzlik azt nem engedte. Érte nem folyhat vér.

Ő inkább hagyja magát felakasztani, és ha igazán a

barátai, akkor szaladjanak el és bújjanak el házaikba.

Hiszen úgy senki nem fogja tudni, hogy ők voltak azok. Mindenki az erdei fiúkra fogja rákenni a vétket, akik a Farkas-gödör feletti erdőségben rostokolnak. Vigyék oda üdvözlétét és mondják meg nekik, hogy mindennek vége... Vajzlik nem tudott tovább beszélni a fájdalomtól.

- Rohanjatok, tűnjetek el minél előbb! – mondta parancsoló hangon.

- Rajtam már nem tudtok segíteni, csak magatokat taszítjátok pusztulásba. Ha csak egy kicsit is kedveltek, akkor az Istenért kérlek, meneküljete! Az emberek nagyokat sóhajtozva szót fogadtak.

- Amit nem lehet hirtelen, majd megy idővel! Kiszabadítunk! – kiáltotta Hornyák, és elsőnek szaladt el Mikusikkal, de nem haza, hanem a Farkas-gödör feletti erdőségbe az erdei legényekhez...

A pandúrok nagy meglepetésükre egyedül találtak rá Vajzlikra.

- Láttam, hogy többen vagytok, ezért, magam küldtem el az erdei fiúkat - mondta Vajzlik. Elég, hogy engem sikerült elkapnotok, miért kerüljenek a barátaim is kezeitek közé?

A pandúrok büszkék voltak. Ilyen szavakat az elátkozott Vajzliktól még nem hallottak.

A megbilincselte Vajzlikot kicsit kíméletesebben kísérték előre. Közben már virradni kezdett. A pandúrok annak ellenére fáklyákat gyújtottak, majd diadalmenetben vonultak foglyukkal a kastélyba. Ott már várta őket az öreg Vattay, valami magas úrral. A kastély ablakaiból ijedt arcú, hálóingben lévő asszonyok kukucskáltak.

- Végül csak sikerült elkapnotok! – fogadta Vattay a pandúrokat. Vajzlik büszkén, felemelt fejével mosolygott. Sem az arcából, sem szeméből nem látszott, hogy ő az a híres zsivány.

Éppen ellenkezőleg, egész fellépése olyan volt, mintha ő lenne a bíró és azok, akik kísérték, a zsiványok. A felső ablaknak megcsikordult a szárnya. Vajzlik felemelte fejét és odanézett. Hirtelen elkeseredett, szívszaggató sikoltás hallatszott, majd hirtelen bezárult az ablak.

Vajzlik megremegett, felismerte az arcát és a hangját annak, aki sikoltozott.

Pálffy Margit volt az, akinek édesapja fővezérként még mindig kiválóan közvetített a császári-királyi

udvar és az ellenálló földesurak között.

Vajzlikot, annak nevelőapja oldalán látva, még régebről ismerte.

Az öreg Vattay azon mesterkedett, hogy fia kuruc múltja ellenére, eljegyezze a mellette álló császári fővezér leányát, Margitot.

Ez abban az időben teljesen érthető volt, mert a kuruc oldalon álló földbirtokosok féltették birtokaikat, és ezért igyekeztek mihamarább átállni a császáriak oldalára. A túlerő miatt más lehetőségük nem is volt.

Pálffy tehát Vattay messiásként fogadta, aki így akart gyerekeivel a felséges császári udvar fényénél melegedni. Pálffy látogatását nagyon szerencsésnek tartotta, ezért fukarsága ellenére olyan vendéglátást szervezett, amelyet ritkán látott a vármegye. Ebben az örömteli szórakozásban nem keveset játszott közre az a titkos vágya, hogy idősebb fia, az apja nevére keresztelt Pál, feleségül veszi a pozsonyi főúr gyönyörű leányát, Margitot.

Azt követően majd felvirágozik a Vattay család gazdasága.

Örömét az sem zavarta, hogy a kastélyától nem messze még tartja magát Vajzlik, akitől félnek az egész vármegyében. Ő már nem félt tőle, mert az utóbbi időben már tiszta volt lelkiismerete a jobbággyokkal szemben. Igaz viszont, hogy ez nem az ő érdeme volt, de a népnek már nem volt semmi, így nem tudott tőle mit elvinni. Talán ezért az utóbbi időben együtt érzett a jobbággyok védelmezőjével. Sőt, elfeledve a vele történt régi afférait, vett annyi bátorságot, hogy szidalmazta a vármegye földesurait, akik a hetedik bőrt is lenyúzták a szerencsétlen népről.

- Tudod, urambátyám - szólt Pálffyhoz, - valamiben azért igaza van annak a Vajzliknak. Ismerjük el, elfeledtük az isteni parancsot, szeresd felebarátodat... és így tovább. Nos, neki nincs joga figyelmeztetni minket arra, de nála van az erő, láthatatlan, kétségbevonhatatlan. Ő a régi, nemesi lovagok és zsványok alakja csak még azoknál is tisztább. Az ő kezéhez nem ragad vér, ő nem rabol saját magának, de szétszítja azok között, akik nélkülöznek. Engem is megsarcolt, de nem baj, a jobbággyaim kapták meg, és én majd visszakapom tőlük.

Pálffy akaratlanul is mosolygott ezen a nagylelkű önbizalmon.

- És mit csinálna vele bátyám, ha a keze közé kaparintaná? - kérdezte tőle huncutul a jelenlévő Margit. Vattay nem tudott hirtelen válaszolni. Mintha attól félne, hogy a falaknak is füle van, igyekezett „lépést váltani”.

- Nos, mit, kedves leányom? – kezdte habogva.

- Én kerébe töretném, mondta Vattay János, és büszkén düllesztette ki gyenge, sovány testét.

- Olyan hitvány, nyomorult zsvány, olyan...

- Ne beszélj, hagyj abba János! – vágott közbe Pálffy. Te még olyan férfit nem láttál - és Vattay már az említésétől is remegett egész testében.

- Az aztán a férfi, jólelkű, akit nem kell elítélni!

Margit nem várta ki végét a beszédnek, Vattay Ilonával sétára indult a faluba és itt Vajzlik romba dönt házához kísértette magát. Romantikus hajlama nagyra értékelte a zsvány csodálatos fellépését, aki nem gyilkol, és csak azért rabol, hogy segítsen a szegényeken.

Vajzlik idősebb korú keresztanyja, Mikusik Anna, aki a zsvány-romok közelében lakott, bátran szólította meg kérdésével az úri hölgyeket és megkérdezte: „Mi vezette őket a romokhoz?” Margit kertelés nélkül megmondta, úgy, hogy Anna odaadón megcsókolta a gyönyörű leány kezét és bemutatkozott, mint annak az istentelen zsványnak a keresztanyja. Végül behívta a hölgyeket a házába, ahol sötétedésig beszélt Vajzlikról. Margit teljesen felindulva, lélekben már elfogadta, és minél előbb találkozni akart az urakat rémisztető Vajzlikkal...

Nem is gondolta, milyen hamar fog ez bekövetkezni! Gondolataiban, álmaiban öltöztette Sólymot Vajzlik ruháiba és Vajzlikot Sólyom ruháiba... és lám, meglátta Vajzlikot – Sólymot, béklyókkal megnehezítve...

- Az Istenért, mi történt veled, Margit?! - szólította meg Ilona, megrémülve, mikor meglátta magánkívül elterülni.

- Ó, az én igaztalanul üldözöttem – suttogták a leány ajkai.

Ilona tehetetlennek érezte magát. Margit gyönyörű fejét kezébe véve csókolgatni kezdte. Mikor észhez tért, körülnézett és ismét mély bánatba esett.

- Gyere az ágyra, pihenj meg, gyere! - kedvesen mondta neki Ilonka és próbálta az ágyhoz húzni. Margit felemelkedett és szorosan átölelte barátnőjét. Hej, hej, gyere, mondta halkan - valamit mesélek neked.

Az úri hölgyek belezuhantak a pompás, puha ágyba. Margit átölelte kedves barátnője fejét és suttogva, egyenest a fülébe gyónt, Sólyomról, Vajzlikról. Halk hangja átváltozott fájdalmas zokogássá és szeméből folytak könnyei. Ilonka félénken bújt hozzá, ő még nem ismerte a tüzes szerelemnek erejét.

Ez alatt teljesen kivilágosodott. A kastélyban már senki nem aludt és mindenki ajkairól Vajzlik nevét vitte a szellő.

A darabontok büszkén járkáltak, hiszen nagy hőstettet vittek véghez az éjszaka.

Mindenki közülük elsőbbséghez akart jutni Vajzlik elfogásában, és magának akarta az egész jutalmat. A legbüszkébbek közülük azok ketten voltak, akik puskával vállukon őrizték a börtönajtót.

Mélyen volt az a börtön, amit kígyó-tömlőcnek is neveztek. Lépcsők vezettek a vastag ajtóhoz, amelyet, ha kinyitottak, a fáklyafénynél egy kis helyiséget lehetett látni. Vizes, ablaknyílás nélküli kőfalak, ahonnét fényt, vagy friss levegőt alig lehetett kapni. Csak különböző csúszó-mászók „tanyáztak” benne.

Ide kísérték Vajzlikot. A sziklába egy erős vaskarika volt belevésve és ahhoz láncolták hozzá. Ezután büszkén mellálltak. De utálatosnak, félelmetesnek tűnt a helyiség, így kimentek és becsukták az ajtót maguk után. Ott kint elterültek a bejáratnál, és ha csak egy egér vagy patkány vinnyogott, már húzták is fel a kovás puskán lévő kakast.

Ott lent bizony hideg volt, nedves hideg. Nos, hálás köszönet a kedves úri hölgynek, aki lélekerősítőnek küldött nekik vérpezsdítő bort és abból az ördögi erős pálinkából.

Reggel még szomorkodtak is, mikor át kellett adni helyüket az új őrségnek! Az új őrség meg szívesen átadta volna saját helyét. A kedves úri hölgy ajándéka ennek az őrségnek is adott „lélekerősítőt”, és azt mértéken felül... Az elfáradt, meggyötört Vajzlik, csak ült abban a kegyetlen helyiségben. Eleinte jelentkezett az életösztöne, a szabadság utáni vágyakozása. Oktalan vágy, hiszen a sötét helyiségben nem világított a szebb jövő csillaga. Hozzászokva a sötétséghez, érzékelte, hogy csak a nedves kőfal keríti körbe, csak szemben áll egy erősen vasalt tölgyfaajtó. Azonban azt sem tudta megközelíteni, mert a lánc, amelyhez hozzá volt béklyózva, rövid volt. Amennyiben

sikerülne is eljutnia az ajtóhoz, mit érne vele, hiszen a legkisebb zörgésre berontana a fegyveres őrség. Talán azon az ajtón fogják elkísérni végső útjára... Nagyot sóhajtott, majd magába roskadt, nem volt kedve az elmélkedéshez. Lehajtotta fejét és már el is szenderedett, mikor kívülről hallani lehetett a részeg őrség horkolását.

- Úgy, úgy, aludni, örökre elaludni – suttogta és nekitámasztotta fejét a nedves kőfalnak, abban a reményben, hogy elalszik. De nehéz helyzetekben az álom elkerüli az embert.

A fiatal, erős lélek és erős test visít a szabad élet után, és az nem hagy elszenderedni.

- Ej, kár megbolondulni, vége mindennek! – vette tudomásul a megbilincselte dalia, és erőltetni kezdte az alvást. A régi módon kezdte elképzelni, amint a völgyben szép csendesen fújdogáló szellő hullámokat csinál és remegteti az érett kalászeket. Aztán, amikor ez nem segített, elképzelte a malomkerék zörgését. Később, hogy elterelje minden gondolatát, elkezdett számolni egytől ezerig és vissza.

- Úgy néz ki, már alszol és álmodsz - gondolkodott a fogoly és még jobban leszorította szemhéjait. De ennek ellenére valami könnyed lépést észlelt. Az nem lehetett patkány, sem kígyó zörgése. A következő pillanatban puha váll emelte meg fejét.

- Csönd, egy szót sem, Margit vagyok - suttogta egy női hang a fülébe.

Vajzlik nem merte kinyitni a szemét, mert nem hitte, hogy ez valóság...

- Ne aludj! - súgta ismét ugyanaz a hang és illatos ajkai rátapadtak szájára.

Vajzlik kinyitotta szemeit és visszaadta a csókot.

- Nem alszom, hála neked! – és vállával már át akarta ölelni az angyali teremtet, de a láncok megakadályozták ebben.

- Most lássunk neki a munkának! - súgta Margit és felemelte a jobbában lévő kicsi reszelőt.

- Az őrség be van rúgva, akár ágyúkkal is lövöldözhetnénk.

És a reszelő már füttyült is.

- Kedves Sólymom, te nem fogsz itt elrohadni! Emlékszel a mesére, amelyben a kicsi egér segített az elefántnak?

Az örök igazából aludtak, akár a halottak, talán be volt nekik keverve valami az italukba.

Jó fél óráig tartott Vajzlik kiszabadítása és kiszabadítója bolondos mosollyal nyújtotta át

baltáját.

- Isten fizesse meg, nemes leány!

Ő sugározva az örömtől kitolta az ajtón kívülre, amelyen érkezett, és óvatosan becsukta maga mögött. Ott várt rájuk az otthoni kisasszony és teljes testében remegve kezét nyújtott a kiszabadítottnak.

- Szerencsésnek érzem magam, hogy valamivel én is hozzájárultam a dicsőséges Sólyom kiszabadításához – mondta őszinte hanggal.

Felkísérte őket a kastélyba. Elgondolása szerint Vajzliknak legjobb lenne valamelyik ablakon leereszkedni a váron kívülre.

- És az édesapja dolgozószobájába nem mehetnék? – kérdezte ő.

Vattay Ilona elmosolyodott.

- Várjon, megnézem, nincs-e bent édesapám – mondta és elszaladt.

Nemsokára vidáman visszatért, és felvidulva

közölte, édesapja elhagyta a szobát. Mind a hárman gyors léptekkel belopóztak a nagy terembe. Itt Vajzlik nagy tisztelettel elbúcsúzott jótevőitől.

Margitnak folytak arcán a könnyei, mikor elengedte öleléséből az erdei fiúk kapitánya...

Aztán belépett a dolgozószobába, becsukta az ajtót maga után és eltűnt.

Félóra múlva bementek a leányok a szobába. Vajzlik nem volt már ott. Margit felkiáltott és örömeiben átölelte barátnőjét. Felindultságában aztán egész éjjel le nem hunyta a szemét.

Reggel, még csak virradt, az első harangszóra igyekezett a kápolnába, hogy hálát adjon az Istennek. Nos, elég nehéz volt bejutni a templomocskába. Az egészet elfoglalták a zarándokok.

(Folytatjuk)

Humor

TIKI – TAKI

Tóni bácsit is elkapta tél végén az influenzajárvány. Annyira belázasodott, hogy nem bírt bemenni munkahelyére ágyba döntötte a betegség. Akkoriban heti egy alkalommal, szerda délután járt fel Szentendréről Pilisszentlászlóra a körzeti orvos.

Nos, szerdán elég erősnek érezte magát ahhoz, hogy elmenjen panaszával a helyi rendelőbe.

Sorra kerülén, humorosan akarta előadni panaszát a szintén humoráról ismert doktor úrnak, hozzáfogott:

- Jaj, doktor úr, nekem tiki-takim van, azaz influenzám – szólt betegsége ellenére mosolyt erőltetve arcára.

- Hát akkor takarodj játszani vénségedre azzal a gyerekeknek való

„tiki-takival“, és engem ilyenekkel ne zavarj! – volt szintén humoros válasza a doktor úrnak.

A KÖPKÖDŐS BORBÉLY

A Visegrádról Pilisszentlászlóra járó borbélynál történt az eset.

A szokásos hajvágást, borotválást végezte vasárnap reggel a kamrából kialakított, döngölt

agyagpadozatú helyiségben a helyieknek a mester.

Az itt lakó erdész ismerőst látogatta meg egy jól öltözött úriember.

Sétálgatva sétapálcájával ő is betért a „műhelybe“, köszönés után borotválást rendelt.

A humoros sváb borbély észrevette fintorait a berendezését szemlélő idegennek.

Nos, ezt megviccelem, gondolta magába, majd ügyesen kacsintott néhány helybeli felé, engedvén át az úrnak az elsőbbséget a borotválásra.

Nagy hajlongással leültette, feltette a félbevágott fehér lepedőt az úriember elé, majd hozta a szappant, a pamacsot, a lavórban lévő vizet kint hagyta az ereszt alatt.

Nos, neki állt köpdösni a szappant, majd habot képezve elkezdte a vendég úr pamacsolását, aki mikor meglátta a másnapos mester kezében a borotvát, úgy megijedt, hogy igyekezett álcázni felháborodását.

Miután végzett Johann mester, bátorkodott megjegyezni:

- Micsoda eljárás ez, hogy a szappant köpködi?

- Jaj azért drága uram, mert rögtön láttam az öltözetéből, hogy úri emberrel van dolgom és ezért a szappant köpködtem, nem az arcát, mert nálunk így szokás... - - válaszolta a furfangos Johann mester.

Hamvazószerda

A hamvazószerda keresztény ünnep a farsangi időszak utáni első napja és egyben a negyvennapos nagybőjt kezdete, idén március 5-re esett. Hajdanában az őskeresztények vezeklésként hamut szórtak a fejükre innét származtatható

az elnevezés. Később a 12. század elejétől az egyházi szertartás része lett. Érdekességként érdemes megemlíteni, hogy az őkereszténység idején a mezítlábas, zsákruhába öltözött nyilvános bűnösöket a püspök a templomba vezette, majd miután a bűnbánati zsoltárokat elimádkozták, fejükre hamut hintett, és kiutasította őket a templomból. A kiutasítottaknak egészen nagycsütörtökig tilos volt a templomba lépniük.

Az 1091-ben Beneventóban tartott zsinaton II. Orbán pápa rendelte el a hívek számára a hamvazkodást a bűnbánat látható jeleként. Kezdetben a férfiak fejére hamut szórtak, a nőknek csak a homlokukra

rajzoltak a hamuból keresztet. Napjainkban már mindkét nemnek csak a homlokára rajzolnak keresztet.

A templomban a mise után a pap az előző évi szentelt barka hamuját megszenteli, és ezzel

rajzolja a keresztet a hívek homlokára a következő szavak kíséretében: „Emlékezzél meg ember, hogy porból lettél és porrá leszel”. A hamu az elmúlásra, a halálra figyelmezteti az embert, és mivel a hamu mosószer, és alapanyaga a szappannak is, egyszerre a gyász és a tisztaság jelképe. A hamvazószerdát másként bőjtfogó szerdának is nevezik. A néphit szerint, aki hamvazkodik, annak nem fog fájni a feje. Régebben előfordult, hogy a templomból hazatérők összedörzsölték homlokukat az otthon

maradottakéval, hogy a fejfájás azokat is elkerülje. A hamvazószerda és a nagybőjt első vasárnapja közötti három nap neve „semhíhet”, „csonkahét” volt. Számos helyen a hamvazószerda utáni csütörtököt nevezték „kövércsütörtöknek”. Ezen a napon szabad volt húst fogyasztani, sőt bizonyos területeken a csütörtöki torkoskodás „kötelező” volt, hogy elfogyasszák a farsangi maradékot.

Pilisszentlászlón évtizedek óta nem hamvazkodtak annyian, mint idén. Tibor atya szerdán és a vasárnapi szentmisét követően több száz hívőnek rajzolta homlokára a keresztet és mondta közben a figyelmeztető szavakat:

„Emlékezzél meg ember, hogy porból lettél és porrá leszel”!

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomda, nyomdai előkészítés: Technova 2004 Kft. | technovaszentendre@gmail.com • 06 30 280 5189

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015